

[Hans Kjær.]

lovgivningen, som unægtelig i forvejen i sig selv er problemfyldt.

Til besvær og omkostninger kommer så yderligere den i denne lovgivning indbyggede tabsfaktor, som følger af kostprincippet, der ikke dækker nedsættelserne i aftrapningsperioden.

I samme forbindelse må jeg erindre om den umulige situation, som virksomheder inden for byggebranchen i forhold til fastprisprincippet er bragt i. Muligheden for overvæltning af afgiften beror på dokumentation af afgiftens størrelse, hvilket forudsætter, at leverandøren over for sine aftagere skal blotlægge sin livsnerve, kalkulationsfaktoren, som naturligt betragtes som en forretningshemmelighed. Der hersker vild fortvivlelse i byggesektoren over den totale mangel på forståelse for det praktiske livsvilkår, der her er demonstreret af lovens fædre.

Finansministeren har ved flere lejligheder fremhævet, at mange af de protesterende organisationer og erhvervsvirksomheder har erklæret fuld forståelse for de problemer, der har motiveret loven om importafgifterne. Ja men den kendsgerning, at der heldigvis efterhånden er en vid forståelse for vor betalingsbalanceproblematik, indebærer formentlig ikke forståelse for, at problemerne angribes med metoder, der snarere forværrer end forbedrer betalingsbalanceforholdet på længere sigt. I hvert fald må den udtrykte forståelse være betinget af, at de pågældende opnår egen fritagelse, da det må have motiveret deres fremmøde.

Over for de givne ulemper i form af omkostningsaflejring af varig karakter, forsinkelser af den nødvendige forbedring af produktionsapparatet, en stærkt voksende risiko for forøget vinterarbejdsløshed og meget andet galt står jo alene muligheden for en sminket betalingsbalanceforbedring ved reduktion af lagre og udsættelse af investeringer, hvor sløret fjernes fra de sande virkninger, når anskaffelserne senere må ske på et dyrere grundlag.

Tilsvarende kortsigtet tankegang må det være, når nogle ifølge finansministerens fremsættelsestale har udtrykt tilfredshed med en øget favorisering på hjemmemarkedet, en favorisering, som finansministeren

understreger ikke er et egentligt sigte med loven, men som ministeren desuagtet tillægger en ikke ubetydelig værdi. Disse firmaer må opdage, at efter den søde kløe kommer den sure svie, når de skal leve videre uden beskyttelse og uden at have fået gennemført den nødvendige konkurrencetilpasning.

Skal jeg dømme efter finansministerens udtalelser her i tinget i spørgetiden den 3. november, vejer saglige argumenter fremsat fra vor side ikke særlig tungt i ministerens overvejelser, selv om det forekommer åbenbart, at de synspunkter, som jeg allerede ved første behandling af loven om importafgiften fremsatte, har vist sig at være analoge med vurderingen fra så at sige hele det danske erhvervsliv og kommenterende økonomer.

Denne konstatering skal ikke hindre et tilsagn om medvirken i det forestående udvalgsarbejde. Nu, da forslaget om ændringer er fremsat, kan der jo ikke være grundlag for en forceret behandling. Ingen kan vel drømme om at afskære nogle af de foreslåede fritagelser fra gennemførelse, så de heraf omfattede erhverv kan tage udvalgsbehandlingen roligt. Nu drejer det sig om de områder, der stadig ikke er fritaget.

Vi har jo alle fået en mængde henvendelser fra virksomheder, der fortsat vil være ramt på det alvorligste, fordi forslaget her ikke løser deres problemer. Det gælder ikke mindst den tilbagevirkende kraft, som loven har over for investeringer, der er afgivet på bindende ordrer, og hvor afgiften kan virke direkte ruinerende for en række firmaer.

Det må vel være muligt at få klarhed over, hvilke kriterier der har ligget til grund for de nu foreslåede fritagelser. Ministeren har oplyst, at det især er eksporten til EFTA-landene, der ud fra den manglende restitueringsmulighed er taget hensyn til. Men det forekommer mig ikke, at dette hensyn er fulgt så konsekvent, at der ikke fortsat er diskriminering over for vareområder og virksomheder. Jeg vil nødig tro, at grundlaget har været et maksimeret beløb for afgiftstabet, således at der skulle være lukket for yderligere fritagelser. Jeg forventer derfor, at der denne gang bliver afsat tilstrækkelig tid til udvalgsarbejdet til, at alle henvendelser kan nå frem og sikres en saglig behandling.